

VERTAALD DOOR ...

Wie vertaalt, loopt onvermijdelijk tegen de grenzen van de taal aan. In deze rubriek presenteert elke maand een vertaler zijn of haar weerbarstigste vertaalprobleem – en de uiteindelijke oplossing.

Merijn Verhulst

Wat is het grootste vertaalprobleem dat u bent tegengekomen?

“In de roman *Papeles falsos*, het debuut van de Mexicaanse schrijfster Valeria Luiselli (1983), door mij vertaald als *Valse papieren* (2012), staat een hoofdstuk met de titel ‘Marca de agua’. Dat is de Spaanse vertaling van *Watermark*, de titel van een essay over Venetië van de Russische dichter Joseph Brodsky. De Nederlandse titel daarvan, *Kade der ongeneeslijken*, kon ik niet gebruiken, omdat Luiselli iets anders met de term voorhad. Met *marca de agua* verwijst Luiselli naar Mexico-Stad. De vertelster zit in een vliegtuig en staat op het punt te landen. Ze herinnert zich hoe in de vlakte onder haar ooit moerasland lag en rivieren stroomden, die in de loop der eeuwen allemaal door de metropool werden opgeslokt.”

Hoe hebt u het opgelost?

“Mexico-Stad ligt dus (net als Brodsky’s Venetië) in een netwerk van water en verborgen water – ‘fantoomwater’ – en *mancha de agua* betekent in die zin gewoon letterlijk ‘watervlek’ of ‘watermerk’. Het eerste klinkt niet mooi en het tweede zou niet correct zijn. Uiteindelijk stelde ik als hoofdstuktitel ‘Luchtspiegeling’ voor, waarin zowel het fantoomwater zit als de situatie van de vertelster in het vliegtuig. Gelukkig was de schrijfster net zo enthousiast als ik.” <

Merijn Verhulst (1980) vertaalde van Valeria Luiselli tot nu toe twee romans (*Valse papieren* en *De gewichtlozen*) en het verhaal *Pretoria*.

Foto: Mónica Calcedo

Merijn Verhulst is een pseudoniem.